

Брюксел, 12 май 2023 г.
(OR. en)

9190/23

Междуетноститутуционално досие:
2023/0053(COD)

TRANS 184
CODEC 818

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ док. Ком.:	6795/23 + ADD 1
Относно:	Подготовка за заседанието на Съвета (Транспорт, телекомуникации и енергетика) на 1 юни 2023 г. Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно свидетелствата за управление, за изменение на Директива (ЕС) 2022/2561 на Европейския парламент и на Съвета, на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕС) № 383/2012 на Комисията – Ориентационен дебат

1. На заседанието на Съвета (Транспорт) на 1 юни 2023 г. министрите ще бъдат приканени да проведат ориентационен дебат по четвъртата реформа на Директивата относно свидетелствата за управление на превозни средства¹. Председателството изготви информационен документ (в приложението), съдържащ въпроси за структуриране на дискусиата.

¹ Предложение за директива на Европейския парламент и на Съвета относно свидетелствата за управление, за изменение на Директива (ЕС) 2022/2561 на Европейския парламент и на Съвета, на Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕС) № 383/2012 на Комисията (ST 6795/23 + ADD 1).

2. Комитетът на постоянните представители се приканва да вземе под внимание информационния документ на председателството, изложен в приложението към настоящата бележка, и да го предаде на Съвета за посочения по-горе ориентационен дебат.
-

Четвърта реформа на Директивата относно свидетелствата за управление на превозни средства

**Ориентационен дебат на министрите на транспорта на заседанието на Съвета (ТТЕ)
на 1 юни 2023 г.**

Контекст

Правилата относно свидетелствата за управление на превозни средства са област на постепенно хармонизиране на равнището на ЕС, което започна през 1980 г. с първата директива относно тези свидетелства. Последната основна реформа — третата реформа през 2006 г. — трябваше да бъде приложена в държавите членки чрез транспониране в националните правила до януари 2013 г. Предложението за замяна на директивата чрез четвърта реформа беше прието от Комисията на 1 март 2023 г. като част от пакета за пътна безопасност, след като бяха извършени оценка² и оценка на въздействието³.

Общите цели на намесата на ЕС са подобряването на пътната безопасност и улесняването на свободното движение на хора. Специфичните намеси засягат на практика всички теми от настоящата директива, по-специално подобряване на уменията, знанията и опита за управление на превозни средства, намаляване на опасното поведение, проверка на подходящата физическа и психическа годност на водачите, мерки срещу подправката на свидетелства за управление на превозни средства и търсенето на по-изгодни варианти за получаването им, рамка за административно сътрудничество и премахване на пречки пред свободното движение, включително чрез опростяване на административните процеси и изисквания.

Подготвителните органи на Съвета започнаха разглеждането на предложението на 8 март 2023 г. Председателството започна работа по компромисни предложения⁴.

² Оценка на Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно свидетелства за управление на превозни средства (SWD(2022) 17 final), подкрепена от външно проучване от юни 2021 г.

³ ST 6795/23 ADD 2 и 3.

⁴ Съсредоточаване върху блокове 3 и 4, които обхващат членове 8 и 10—18 и свързаните с тях приложения.

Пътна безопасност

В заключенията на Съвета от 2017 г. относно пътната безопасност⁵, в които беше одобрена т.нар. „Декларация от Валета“, бяха формулирани ангажиментите на държавите членки в различни области на дейност за допълнително повишаване на пътната безопасност и беше улеснено изготвянето на рамката на Комисията за политиката в областта на пътната безопасност за периода 2021—2030 г.⁶, в която Комисията отново се ангажира със средносрочната цел на ЕС за намаляване на смъртните случаи и тежките наранявания с 50 % до 2030 г. в сравнение с 2020 г. и повтори амбициозната си цел броят на смъртните случаи и тежките наранявания по пътищата на ЕС да бъде сведен до нула до 2050 г. („нулева смъртност“).

Директивата относно свидетелствата за управление на превозни средства е важен стълб на тази стратегия и един от най-осезаемите за гражданите на ЕС.

Новите или хармонизирани елементи предвиждат следното:

- изпитателен срок от най-малко две години за начинаещите водачи, обхващащ всички категории свидетелства за управление на превозни средства и свързан с повишен контрол (по-специално във връзка с шофирането в нетрезво състояние);
- управление на автомобили и камиони с придружител от 17-годишна възраст с цел придобиване на опит в управлението на превозни средства;
- удължаване на обичайния период на подновяване на свидетелствата за управление на мотоциклети и леки автомобили на 15 години, но с прекъсване на 70-годишна възраст, за да се даде възможност за по-често оценяване на годността за управление на превозни средства;
- целенасочено мобилизиране на ресурсите за здравно обслужване чрез изискване за извършване на самооценка на здравословното състояние като мярка, която позволява да се определи необходимостта от медицински преглед преди издаването на свидетелство за управление на лек автомобил и мотоциклет;
- решение на равнището на ЕС (Комисия) относно еквивалентността на нивото на пътна безопасност в трета държава, което води до напълно призната подмяна на издадените от нея свидетелства за управление на превозни средства.

⁵ ST 8666/1/17 REV 1, приет на 8 юни 2017 г.

⁶ Следващи стъпки към постигането на „нулева смъртност“ (SWD(2019) 283 final).

Технологично актуализиране и цифровизация

Както и при предходните реформи, е необходимо настоящите разпоредби да се актуализират с оглед на технологичното развитие. Част от това начинание са следните елементи:

- след две години свидетелството за управление на леки автомобили става автоматично валидно за по-тежки превозни средства на алтернативно гориво;
- по-лесен достъп до управлението на автомобили с ръчна предавателна кутия, ако обучението е на превозно средство с автоматична предавателна кутия;
- разширяване на теоретичния тест, за да обхване отношението към уязвимите участници в пътното движение, предвиждането на опасностите, рисковете, свързани с използването на усъвършенствани системи за подпомагане на управлението при шофиране, познаването на аспектите на безопасността на превозните средства на алтернативно гориво и поведението при шофиране за ограничаване на емисиите;
- използване на симулатори за практическо изпитване на реакцията при опасни ситуации.

Основната характеристика на предложението за модернизиране е задължителното въвеждане на цифрово свидетелство за управление на превозни средства⁷, което следва да се базира на компютърна технология и да се проверява по електронен път. Характеристиките на такова свидетелство следва да бъдат разработени заедно с европейския портфейл за цифрова самоличност за проверка на цифровата идентификация в ЕС във всички държави членки, който има за цел да обхване онлайн услугите, мобилността и свидетелствата за управление на превозни средства, здравеопазването, образованието, цифровите финанси и документите за пътуване. Свързаните с това предложения се очакват в края на 2023 г. Притежателят на цифрово свидетелство за управление на превозни средства следва да може да поднови или подмени това свидетелство в Съюза чрез портал за цифрови услуги, предоставен от държавите членки. Цифровото свидетелство за управление на превозни средства трябва да бъде издаваният по подразбиране вид свидетелство, като гражданите могат да поискат физическо свидетелство за управление на превозни средства или и двете.

⁷ Наричано „мобилно средство за управление на превозни средства“ съгласно съответния стандарт ISO.

Въпроси:

1. Според Вас по какъв начин Директивата относно свидетелствата за управление на превозни средства може да допринесе още повече за повишаване на безопасността на движението по пътищата в Съюза?
 2. Какво е мнението Ви за изискването за самооценка на здравословното състояние преди издаването или подновяването на свидетелство за управление на превозни средства?
 3. Предложението съдържа ли подходящите елементи по отношение на цифровизацията и адаптирането към технологичното развитие? Що се отнася до цифровите свидетелства за управление на превозни средства, какво според Вас следва да се счита за ключов елемент при тяхното проектиране и изпълнение (напр. във връзка със стандартите на ЕС, възможността за контрол, поэтапното въвеждане и постепенната подмяна на физическите свидетелства)?
-